

ПРОГРАМА РОЗВИТКУ ДИЗАЙНУ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ЗОВНІШНЬОЇ РЕКЛАМИ У М. ЧЕРКАСИ НА 2019-2021 РОКИ

1. Загальні положення

Статус обласного центру – вимагає відповідального ставлення до збереження історично складеного та формування сучасного міського середовища.

Провідна роль дизайну в розвитку сучасного суспільства визначається усіма розвиненими державами світу, зокрема, підкреслюється рішеннями Європейського Економічного Співтовариства. Так, ще у березні 1994 року ЄЕС закликала європейські країни до активної підтримки дизайну у всіх сферах промислового виробництва, економіки, культури, освіти.

Необхідність у вирішенні подібних проблем фіксується і в інших нормативних документах міжнародного рівня. Створення містобудівними та дизайнерськими засобами середовища безпечного для життя і здоров'я людини, таким що сприяє фізичному і духовному розвитку мешканців, адекватного прогресивним тенденціям соціально-економічного і культурного розвитку держав; вдосконалення просторової організації населених пунктів, їх архітектурного вигляду, підвищення естетичних якостей забудови, їх впорядкування і озеленення.

Як засвідчує світовий досвід, дизайн - це потужне джерело забезпечення якості послуг, ефективний засіб суттєвого підвищення конкурентоспроможності всього середовища життєдіяльності. Його застосування, при відносно незначних фінансових вкладеннях, здатне спричинити вагомий позитивний ефект на економіку міста, на розвиток матеріальної культури суспільства.

Багатонаціональні культурні традиції нашої країни яскраво проявилися в різноманітній архітектурі Черкас. Проте, сучасні архітектурні проекти та їх втілення, яке подекуди відбувається без глибокого розуміння проблем і потреб історично сформованого середовища нерідко погіршують їх цілісний образ.

На початку ХХІ ст. спостерігається підвищення інтересу до формування міського середовища, як особливого виду архітектурно-дизайнерської діяльності.

Черкаси зі своїм унікальним розташуванням, архітектурою та багатовіковою історією мали б бути надзвичайно атракційними для туризму, проте низький рівень задоволення елементарних потреб людини негативно впливає як на розвиток туристичної інфраструктури, так і на сприйняття їх мешканцями.

Окремої уваги при формуванні міського середовища заслуговує проблема розвитку галузі зовнішньої реклами у місті. Зовнішня реклама в провідних країнах світу це високорозвинена галузь, у яку залучено найновітніші технології рекламних засобів, що гармонійно вписуються у міське середовище з урахуванням

типології його елементів, архітектурних, функціонально-планувальних та історико-культурних чинників.

Сьогодні зовнішня реклама стала суттєво впливати на зовнішній вигляд міста, його художньо-світлове оформлення, а також виконувати містобудівні та архітектурні функції. Виважений підхід при використанні засобів зовнішньої реклами поряд із елементами міського дизайну, малими архітектурними формами і тимчасовими спорудами може істотно підвищити естетичні якості міського середовища, його інформативність та привабливість. І навпаки, безсистемне розміщення зовнішньої реклами на території міста без належного врахування оточення, характеру архітектури забудови, природного ландшафту знижує якість сприйняття міського середовища в цілому.

Програма розвитку дизайну міського середовища та зовнішньої реклами в м. Черкаси на 2022-2024 роки (далі - Програма) формулює цілі, зміст, напрямки, пріоритети та завдання організації розвитку дизайну міського середовища та зовнішнього рекламного оформлення міста разом із визначенням принципів та засобів їх реалізації. Сукупність механізмів їх здійснення становить політику органів місцевого самоврядування у сфері розвитку дизайну міського середовища та зовнішньої реклами.

Крім того, Програма має вирішити проблеми формування дизайну міського середовища та рекламної інфраструктури в архітектурному середовищі міста з урахуванням містобудівних умов, історичних та природно-географічних аспектів.

А також, спрямована на те, щоб завдяки реалізації Програми закласти основи і здійснити перехід на якісно новий рівень забезпечення мешканців та гостей міста комфортними умовами життя, засобами дизайну міського середовища, ергономіки та зовнішньої реклами.

В основу Програми покладені положення Конституції України, Законів України «Про рекламу», «Про благоустрій населених пунктів», Постанови Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067 «Про затвердження типових правил розміщення зовнішньої реклами», рішення Черкаської міської ради від 11.11.2008 № 4-688 «Про Правила благоустрою міста Черкаси», рішення виконавчого комітету Черкаської міської ради від 17.06.2009 № 752 «Про затвердження Порядку розміщення зовнішньої реклами у м. Черкаси» та інших нормативних актів.

2. Паспорт програми

Паспорт визначає суму коштів, необхідних для виконання Програми, законодавчі підстави її реалізації, мету, завдання, напрямки діяльності, а також результативні показники, на підставі яких здійснюється контроль за цільовим та ефективним використанням бюджетних коштів і аналіз бюджетної програми.

Головний розпорядник бюджетних коштів розробляє та впродовж 45 днів з дня набрання чинності рішення про бюджет Черкаської міської територіальної громади затверджує спільно з департаментом фінансової політики паспорт бюджетної програми.

3. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Міське середовище, дуже часто, відрізняється дискомфортом:

- перенасиченістю і неструктурованістю інформаційно-реklamних елементів;
- порушенням масштабів;
- відсутністю належного благоустрою та озеленення об'єктів благоустрою;
- невідповідністю реальних метричних та візуально-естетичних властивостей вулиць і площ їхньому функціональному використанню тощо.

Вищевикладені обставини викликали необхідність створення комплексного підходу у формуванні дизайну міського середовища.

Оскільки, дотримання усіх чинних нормативів при організації міського середовища не гарантує створення комфортного, з точки зору користувача, середовища життєдіяльності людей, то постає проблема забезпечення мешканців та гостей міста комфортними умовами життя, засобами дизайну міського середовища, ергономіки та зовнішньої реклами.

Сталість оточуючого середовища є основою розвитку стабільних міських систем. Конгломератна структура сучасних міст з позицій (візуальної) комфортності середовища набуває агресивного характеру, тому що перенасиченість зоровими елементами (переважно продуктами неякісної дизайнерської діяльності) штучно утвореного середовища (архітектури міст) неминуче призводить до візуального і психологічного дискомфорту. Розкута гра форм і кольору зовнішнього інформаційного середовища, його висока щільність розміщення на одному квадратному метрі фасадних поверхонь створює відчуття хаосу, викликає негативні емоції та руйнує цілісність міського середовища.

Агресивність міського середовища проявляється у його хаотичній перенасиченості, в його безсистемності, пригніченій монотонності, одноманітності, нав'язливому повторенні елементів, що тиснуть на психіку людини.

За даними експертів ринку зовнішньої реклами Черкаси належать до міст в яких поки що переважає розміщення рекламоносіїв типу «біг-борд».

Існує думка, що місто перенасичене зовнішньою рекламою. Водночас, саме у такий екстенсивний спосіб досягався високий рівень грошових надходжень до місцевого бюджету в період до 2012 року.

В результаті реалізації Програм розвитку дизайну міського середовища та зовнішньої реклами в м. Черкаси на 2010-2012, 2013-2015, 2016-2018 та 2019-2021 роки спостерігається поліпшення естетичних характеристик міського середовища. Зокрема, центральна частина міста майже повністю вивільнена від великоформатних рекламних засобів (розрахунково зменшено на 70% у порівнянні з 2009р.), розміщено нові елементи благоустрою, виконано світлове оформлення об'єктів благоустрою тощо.

Значна частина рекламних засобів перебуває в експлуатації багато років, має застарілий дизайн, ненадійну конструкцію, не відповідає сучасним естетичним і ергономічним нормам. Великоформатні щитові рекламні засоби, виготовлені, як

правило, з металевого прокату, мають незадовільні естетичні показники, особливо зі зворотної сторони. Створення сприятливих умов для інвестування у модернізацію існуючих рекламних засобів та розробку нових сучасних рекламних засобів є важливим і одним з пріоритетних питань для міста.

Безсистемне розміщення зовнішньої реклами в м. Черкаси обумовлено, насамперед, недостатністю науково-методичних рекомендацій щодо розвитку галузі та визначення умов її розташування, відсутністю загальноприйнятих критеріїв естетичності конструкцій та їх розміщення, механізмів правового вирішення питань щодо їх відповідності архітектурному стилю міста, схем розміщення рекламних засобів в місцях найбільшої концентрації архітектурних та історичних пам'яток (в історичному центрі міста), а також відсутністю жорстких санкцій до порушників порядку розміщення зовнішньої реклами.

Зовнішнє рекламно-інформаційне середовище міста є загальним ресурсом, що перебуває у власності міської громади. Цей ресурс повинен ефективно використовуватися на основі створення сучасної рекламної інфраструктури.

Реалізуючи затверджену схему розміщення зовнішньої реклами буде покращено візуальні характеристики сформованих архітектурних ансамблів та мінімалізовано скупчення рекламних засобів (клаттерів), що в свою чергу підвищить медіаефективність реклами.

Особливої уваги заслуговує такий напрям рекламної галузі як соціальна реклама. Сьогодні соціальна реклама у місті досі перебуває в початковій стадії свого розвитку. У цій сфері відсутній єдиний комплексний підхід при розміщенні соціальної реклами, не визначені пріоритети та механізми просування соціально значущих ідей, не розроблена програма розвитку цього важливого напрямку вирішення соціальних проблем громади, не відпрацьований механізм фінансування соціальної реклами. Такий стан речей призводить до того, що розміщення соціальної реклами носить у нашому місті безсистемний, нерегулярний та «очаговий» характер.

При цьому, саме доречно соціальна реклама є потужним механізмом зменшення суспільної напруги та покращення психологічного клімату в громаді.

Розвиток дизайну міського середовища та зовнішньої реклами, при відносно незначних фінансових вкладеннях, здатний спричинити позитивні зрушення в економіці міста, сприяти реалізації інвестиційного потенціалу Черкас, культурі громади та забезпечити мешканців та гостей міста комфортними умовами життя.

4. Мета та завдання Програми

Метою Програми є покращення міського середовища засобами дизайну, які нададуть можливість максимально впорядкувати міське середовище, покращити його благоустрій, підняти його якість до рівня світових стандартів і носитимуть цілісний і універсальний характер.

Завданнями Програми є:

- забезпечення мешканців та гостей міста комфортними умовами життя (забезпечується реалізацією заходів №№11,12);

- формування зовнішнього рекламного оформлення міста, яке відповідає сучасним вимогам дизайну з урахуванням типології елементів міського середовища, архітектурних, функціонально-планувальних, історико-культурних, громадсько-політичних та соціально-психологічних чинників *(забезпечується реалізацією заходів №№1, 3-7, 9-12);*

- розвиток галузевого (дизайн, реклама) напряму соціальної реклами у місті для досягнення соціально корисних ефектів *(забезпечується реалізацією заходів №№ 3, 10, 12);*

- створення конкурентного середовища в галузі зовнішньої реклами у місті *(забезпечується реалізацією заходів №№ 1, 4, 5, 7);*

- стимулювання та забезпечення безперешкодного впровадження сучасних світових дизайнерських та рекламних технологій *(забезпечується реалізацією заходів №№ 1, 3-7, 9-12);*

- розроблення та реалізація заходів з ефективного впровадження досягнень дизайну та ергономіки в міське середовище *(забезпечується реалізацією заходів №№ 1, 3-10, 12);*

- підвищення інформативності та туристичної привабливості міста *(забезпечується реалізацією заходів №№ 3-5, 7, 8, 12);*

- раціональне та ефективне використання міського середовища *(забезпечується реалізацією заходів №№ 1, 2, 4, 8, 10-12);*

- створення сприятливих умов для збільшення обсягів інвестування у розробку і впровадження найновітніших технологій при формуванні дизайну міського середовища та розміщенні рекламних засобів *(забезпечується реалізацією заходів №№ 1, 3-5, 7-10, 12);*

- поліпшення благоустрою та озеленення міста зі створенням умов, сприятливих для життєдіяльності людини *(забезпечується реалізацією заходів №№ 1, 2, 4, 8-12);*

- впорядкування розміщення малих архітектурних форм та поліпшення їх естетичного вигляду *(забезпечується реалізацією заходів №№ 1, 4, 7-10, 12).*

5. Перелік заходів Програми

№ п\п	Заходи	Відповідальні за проведення	Термін виконання (рік)
1.	Проведення досліджень у галузі дизайну міського середовища та реклами із залученням науково-дослідних та моніторингових організацій	Департамент архітектури та містобудування	2022-2024
2.	Створення, обслуговування та супровід електронної бази даних розміщених на території міста тимчасових споруд	Департамент архітектури та містобудування	2022-2024

3.	Виготовлення та розміщення реклами у місті із висвітлення заходів пов'язаних з розвитком дизайну та реклами	Департамент архітектури та містобудування	2022-2024
4.	Проведення конкурсів та виставок у напрямку дизайну міського середовища та реклами	Департамент архітектури та містобудування	2022-2024
5.	Підвищення рівня кваліфікації кадрів, які забезпечують організацію розвитку дизайну міського середовища та реклами (у тому числі шляхом вивчення іноземних мов)	Департамент архітектури та містобудування	2019-2021
6.	Проведення з'їздів, «круглих столів», лекторій, тощо на тему ефективної організації дизайну міського середовища та реклами	Департамент архітектури та містобудування	2022-2024
7.	Розробка проектів, схем благоустрою, озеленення та утримання територій, дизайн-проектів (елементів благоустрою, логотипів тощо) з подальшою передачею розроблених проектів балансоутримувачам територій для їх реалізації	Департамент архітектури та містобудування	2022-2024
8.	Розробка та виготовлення збірників, брошур, буклетів, методичних рекомендацій в напрямках: дизайн, реклама, благоустрій, озеленення, тимчасові споруди, малі архітектурні форми	Департамент архітектури та містобудування	2022-2024
9.	Вивчення досвіду роботи інших міст в галузі дизайну міського середовища та реклами	Департамент архітектури та містобудування	2022-2024
10.	Обслуговування та модернізація електронної бази даних розміщених на території міста рекламних конструкцій	Департамент архітектури та містобудування	2022-2024
11.	Створення системи інформування населення шляхом розміщення муніципальних інформаційних та навігаційних стендів («Інформативне місто», у тому числі з урахуванням інклюзії)	Департамент архітектури та містобудування	2022-2024
12.	Дизайн-оформлення фасадів	Департамент архітектури та містобудування	2022-

	будівель та територій загального користування засобами зовнішнього освітлення та елементами благоустрою (у тому числі: виготовлення, встановлення, ремонтування, технічне обслуговування, монтаж та/або демонтаж засобів зовнішнього освітлення та елементів благоустрою)	містобудування	2024
--	---	----------------	------

6. Обсяги і джерела фінансування Програми

Фінансування заходів визначених програмою здійснюється за рахунок асигнувань, передбачених у бюджеті Черкаської міської територіальної громади по загальному фонду: КПКВК 1610160, КПКВК 1617370; спеціальному фонду: КПКВК 1617370. У разі зміни коду програмної класифікації видатків та кредитування застосовується код, який є актуальним на дату виконання дій програми. Фінансування може здійснюватися і за рахунок інших джерел, що не суперечать чинному законодавству. Головним розпорядником коштів та відповідальним виконавцем є департамент архітектури та містобудування, який надає дані оцінки ефективності бюджетної програми. У випадку невиконання планових показників, пояснення причин невиконання та план заходів щодо покращення реалізації бюджетної програми подає на розгляд міської ради та міському голові в термін до 1 лютого наступного за звітним роком.

Моніторинг виконання програми здійснюється департаментом архітектури та містобудування за перше та друге півріччя. Результати моніторингу надаються департаменту фінансової політики до 20 числа щомісяця, наступного за звітним періодом.

7. Контроль за ходом виконання Програми

Для забезпечення виконання заходів Програми департамент архітектури та містобудування разом з іншими структурними підрозділами Черкаської міської ради розробляє відповідні проекти рішень та інші нормативно-правові акти.

Контроль за виконанням Програми здійснюють міська рада, виконавчий комітет міської ради та департамент архітектури та містобудування. Моніторинг виконання заходів Програми здійснюється департаментом архітектури та містобудування щоквартально.

Результати моніторингу надаються департаменту фінансової політики до 20 числа місяця наступного за звітним періодом.

8. Очікуваний кінцевий результат виконання Програми

В результаті реалізації Програми розвитку дизайну міського середовища та зовнішньої реклами в м. Черкаси на 2022-2024 роки очікується досягнення покращення міського середовища засобами дизайну, які нададуть можливість максимально впорядкувати міське середовище, покращити його благоустрій, створити комфортні умови життя для мешканців та гостей міста.

Результативні показники, що характеризують виконання Програми.

№ п/п	Показники	Одиниця виміру	Відповідальний виконавець	2022р. (прогноз)	2023р. (прогноз)	2024р. (прогноз)	Разом (прогноз)
1.	<i>Затрати</i>	тис. грн.	Департамент архітектури та містобудування	1856,0	1868,0	2057,0	5781,0
2.	<i>Продукти</i>						
2.1.	Дослідження у галузі дизайну міського середовища та реклами із залученням науково-дослідних та моніторингових організацій	штук <i>(кількість проведених досліджень)</i>	Департамент архітектури та містобудування	1	1	1	3
2.2.	Обслуговування та супровід електронної бази даних розміщених на території міста тимчасових споруд	штук <i>(кількість баз даних)</i>	Департамент архітектури та містобудування	1	1	1	1
2.3.	Збірники, брошури, буклети, методичні рекомендації в напрямках: дизайн, реклама, благоустрій, озеленення, тимчасові споруди, малі	штук <i>(кількість видів продукції)</i>	Департамент архітектури та містобудування	2	3	4	9

	архітектурні форми						
2.4.	Елементи благоустрою	штук <i>(кількість елементів благоустрою)</i>	Департамент архітектури та містобудування	4	4	4	12
2.5.	Рекламні сюжети із висвітлення заходів пов'язаних з розвитком дизайну та реклами	штук <i>(кількість розміщених рекламних сюжетів)</i>	Департамент архітектури та містобудування	50	65	75	150
2.6.	Конкурси та виставки у напрямку дизайну міського середовища та реклами	штук <i>(кількість проведених заходів)</i>	Департамент архітектури та містобудування	2	2	2	6
2.7.	Підвищення рівня кваліфікації кадрів, які забезпечують організацію розвитку дизайну міського середовища та реклами (у тому числі шляхом вивчення іноземних мов)	осіб <i>(кількість осіб, що прийняли участь в курсах, семінарах, тощо)</i>	Департамент архітектури та містобудування	3	3	3	9
2.8.	З'їзди, «круглі столи», лекторії, тощо (теми ефективної організації дизайну міського	штук <i>(кількість проведених)</i>	Департамент архітектури та містобудування	1	1	1	3

	середовища та реклами)	заходів)					
2.9.	Проекти, схеми благоустрою, озеленення та утримання територій, дизайн-проекти (елементів благоустрою, логотипів тощо)	штук <i>(кількість розроблених проектів, схем благоустрою, озеленення територій, дизайн проектів)</i>	Департамент архітектури та містобудування	1	1	1	3
2.10.	Вивчення досвіду роботи інших міст в галузі дизайну міського середовища та реклами	штук <i>(кількість відвіданих міст)</i>	Департамент архітектури та містобудування	1	1	1	3
2.11.	Обслуговування та модернізація електронної бази даних розміщених на території міста рекламних конструкцій	штук <i>(кількість баз даних)</i>	Департамент архітектури та містобудування	1	1	1	1
2.12.	Створення системи інформування населення шляхом розміщення муніципальних інформаційних стендів («Інформативне місто», у тому числі з урахуванням інклюзії)	штук <i>(кількість розміщених об'єктів)</i>	Департамент архітектури та містобудування	4	4	4	12

2.13.	Дизайн-оформлення фасадів будівель та територій загального користування засобами зовнішнього освітлення та елементами благоустрою (у тому числі: виготовлення, встановлення, ремонтування, технічне обслуговування, монтаж та/або демонтаж засобів зовнішнього освітлення та елементів благоустрою)	штук <i>(кількість оформлених фасадів та територій)</i>	Департамент архітектури та містобудування	4	3	3	10
3.	<i>Ефективність та якість</i>						
3.1.	Середня вартість обслуговування та супроводу електронних баз даних	тис. грн. за штуку	Департамент архітектури та містобудування	80	90	-	88
3.2.	Відсоток розміщених елементів благоустрою	%	Департамент архітектури та містобудування	100	100	100	100
3.3.	Відсоток виготовлених та розміщених рекламних сюжетів із висвітлення заходів пов'язаних з розвитком дизайну та реклами	%	Департамент архітектури та містобудування	100	100	100	100

Показники Програми є прогнозними та можуть змінюватися впродовж дії Програми.

9. Прикінцеві положення

До Програми можуть бути внесені зміни та доповнення з урахуванням прийняття нових нормативно-правових актів, досліджень проведених у галузі дизайну міського середовища та реклами та з ініціативи відповідального виконавця цієї програми.

Звіт про виконання Програми розвитку дизайну міського середовища та зовнішньої реклами у м. Черкаси на 2019-2021 роки, затвердженої рішенням Черкаської міської ради від 21.03.2019 року № 2-4223

Метою Програми є покращення міського середовища засобами дизайну, які нададуть можливість максимально впорядкувати міське середовище, покращити його благоустрій, підняти його якість до рівня світових стандартів і носитимуть цілісний і універсальний характер.

В результаті реалізації Програм розвитку дизайну міського середовища та зовнішньої реклами в м. Черкаси за попередні роки спостерігається поліпшення естетичних характеристик міського середовища. Зокрема, центральна частина міста майже повністю вивільнена від великоформатних рекламних засобів, розміщено нові елементи благоустрою, виконано світлове оформлення об'єктів благоустрою тощо.

Розвиток дизайну міського середовища та зовнішньої реклами, при відносно незначних фінансових вкладеннях, здатний спричинити позитивні зрушення в економіці міста, сприяти реалізації інвестиційного потенціалу Черкас, культурі громади та забезпечити мешканців та гостей міста комфортними умовами життя.

За період дії Програми (2019-2021 роки) було успішно реалізовано наступні заходи:

- здійснено придбання світлових конструкцій, електричних гірлянд, куль ПВХ для прикрашання новорічної ялинки (дизайн-оформлення);
- придбано та встановлено садових лавочок (елементи благоустрою);
- здійснено дизайн-оформлення фасадів будівель та територій загального користування засобами зовнішнього освітлення та елементами благоустрою (наприклад: фасади будинків по бульв. Шевченка, 218-222, територія на розі бульв. Шевченка та вул. Пастерівська, придбано та розміщено святкову ілюмінацію для вул. Хрещатик та Соборної площі);
- проведено конкурс на кращу ескіз-ідею пам'ятника Вячиславу Чорноволу;
- проведено другу Черкаську міжнародну конференцію «Outdoor³», «Зовнішня реклама. Бізнес-Громада-Влада». Крім іноземних доповідачів на конференції були присутні керівники робочих органів з питань реклами 14 українських міст, Національна спілка архітекторів України, Києво-Могилянська бізнес школа, Союз дизайнерів України, галузеві бізнес-асоціації та керівники найкрупніших мережевих операторів зовнішньої реклами.
- реалізовано попередньо розроблені дизайн-проекти елементів благоустрою (наприклад: «Лава закоханих», «Ліхтар закоханих»);
- проведено замовлений конкурс на розробку кращої концепції меморіального комплексу пам'яті учасників антитерористичної операції на сході України по вул. Хрещатик, на Площі Слави;
- придбано та встановлено міні-моделі архітектурних пам'яток: «Будинок братів Цибульських» по вул. Хрещатик, в районі перехрестя з вул. Байди Вишневецького; «Будівля РАЦу» по вул. Хрещатик, в районі перехрестя з вул.

Небесної сотні; «Будівля по вул. Хрещатик, 251»; «Будівля по вул. Хрещатик, 214».

- розміщено елемент благоустрою – інсталяцію «Хамелеон» в районі зоопарку на опорі ЛЕП по вул. 30-річчя Перемоги.

- виготовлено та встановлено елементи благоустрою - вказівники напрямку та відстані до об'єктів туристичної інфраструктури: (по бульв. Шевченка біля перехрестя з вул. Смілянською; по бульв. Шевченка біля перехрестя з вул. Святотроїцькою; по вул. Хрещатик біля перехрестя з вул. Байди Вишневецького; по вул. Хрещатик біля перехрестя з вул. Небесної Сотні).

Слід додатково зазначити, що як показує статистика подачі заявок з пропозиціями до «Громадського бюджету м. Черкаси», напрям покращення якості міського середовища (в тому числі засобами дизайну) є пріоритетним для громади міста.

2019 рік

№	Підпрограма / завдання бюджетної програми	Затверджено паспортом бюджетної програми на звітний період (тис. грн)			Касові видатки (надані кредити) за звітний період (тис. грн)		
		загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом
1	Придбання та встановлення елементу благоустрою (фотозона-фото рамка)	0,00	80000,00	80000,00	0,00	0,00	0,00
2	Придбання та встановлення уніфікованої системи позначок туристичних об'єктів, інформаційних стендів, вказівників, що вказують напрямок та відстань до об'єктів туристичної інфраструктури	0,00	96000,00	96000,00	0,00	0,00	0,00
3	Придбання та встановлення елементу благоустрою (інсталяція)	0,00	60000,00	60000,00	0,00	0,00	0,00

Пояснення щодо причин відхилення обсягів касових видатків (наданих кредитів з бюджету) за напрямом використання бюджетних коштів від обсягів, затверджених у паспорті бюджетної програми. У зв'язку із незабезпеченістю видатків бюджету розвитку.

2020 рік

№	Підпрограма / завдання бюджетної програми	Затверджено паспортом бюджетної програми на звітний період			Касові видатки (надані кредити) за звітний період		
		загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом
1	Придбання та встановлення уніфікованої системи позначок туристичних об'єктів, інформаційних стендів, вказівників, що вказують напрямок та відстань до об'єктів туристичної інфраструктури	0,00	96000,00	96000,00	0,00	96000,00	96000,00

2021 рік

№	Підпрограма / завдання бюджетної програми	Затверджено паспортом бюджетної програми на звітний період (станом на 30.09.2021)			Касові видатки (надані кредити) за звітний період (станом на 30.09.2021)		
		загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом